

3. Костицький В. В. Питання поняття та предмету повітряного права // Повітряне і космічне право: Юридичний вісник. Наукові праці Національного авіаційного університету. – 2007. – №3 (4). – С.4-5.

УДК 656.7.01: 061.25 ICAO (043.2)

Лукаш В.В.,
студентка,

Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Головка С. Г., к.і.н., доцент

ІСТОРИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ ІКАО

Міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО) була створена відповідно до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію 1944 р. та існує з 4 квітня 1947 р. Ця організація має статус спеціалізованої установи ООН. Цілі її діяльності були визначені у ст. 44 Конвенції 1944 р., а саме: забезпечення безпечного і впорядкованого розвитку міжнародної цивільної авіації в усьому світі; заохочення мистецтва конструювання та експлуатації повітряних суден у мирних цілях; заохочення розвитку повітряних трас, аеропортів і аеронавігаційних засобів для міжнародної цивільної авіації; задоволення потреб народів світу у безпечному, регулярному, ефективному та економічному повітряному транспорті; запобігання економічним втратам, що викликані нерозумною конкуренцією, забезпечення повної поваги до прав договірних держав і справедливих для кожної договірної держави можливостей використовувати авіапідприємства, що зайняті у міжнародному повітряному сполученні; уникання дискримінації по відношенню до договірних держав, сприяння безпеці польотів у міжнародній аеронавігації; допомагати за-гальному сприянню розвитку міжнародної цивільної аеро-навтики у всіх аспектах[1].

Завдяки співробітництву держав ІКАО вдалося домогтися значного спрощення митних, імміграційних і санітарних правил, що стосуються цивільної авіації; була розроблена система метео-

рологічного обслуговування, контролю за польотами, зв'язку, радіомаяків і радіодіапазонів. Систему органів ІКАО складають: Асамблея, Рада, Аеронавігаційна комісія, авіатранспортний, юридичний, фінансовий, з незаконного втручання у справи цивільної авіації та інші комітети, Секретаріат на чолі з Генеральним Секретарем. Штаб квартира ІКАО розташована в Монреалі (Канада). Організація має також представництва в шести регіонах світу: у Європі (Париж), на Близькому Сході й у Північній Африці (Каїр), на Далекому Сході та у Тихому океані (Банкок), у Південній Америці (Ліма), у Північній Америці й Карибському регіоні (Мехіко) і в Африці (Дакар). Діяльність ІКАО тісно пов'язана з іншими міжурядовими організаціями в галузі цивільної авіації: Європейська конференція цивільної авіації, Африканська комісія цивільної авіації, і низкою спеціальних неурядових організацій (Міжнародна асоціація повітряного транспорту, Міжнародна федерація асоціацій диспетчерів управління повітряним рухом та ін.).

У вересні 1992 року Україна стала членом ІКАО, приєднавшись до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію (м. Чикаго, 07.12.1944 р., Чиказька конвенція). Постійне представництво України в ІКАО за сумісництвом забезпечується Послом України у Канаді [2].

В Україні було створено навчальний центр ІКАО, який займається навчальною діяльністю з підготовки та перепідготовки фахівців у галузі авіаційної безпеки.

Спочатку наказом Генерального директора Державного міжнародного аеропорту "Бориспіль" від 15 жовтня 1996 року були відкриті постійно діючі курси підготовки і перепідготовки фахівців авіаційної безпеки, а у грудні 1996 року було розпочато навчання персоналу служби авіаційної безпеки аеропорту.

У 2000 році Центр був ліцензований Міністерством освіти та науки й одержав дозвіл на здійснення навчальної діяльності на рівні кваліфікаційних вимог до підвищення кваліфікації персоналу авіаційної безпеки, що забезпечує безпеку за допомогою технічних засобів.

На базі ДП МА "Бориспіль" традиційно проводяться практичні семінари з питань здійснення контролю за безпекою у цивільній авіації.

За час членства забезпечується неухильне дотримання Україною вимог Чиказької Конвенції, а наявні відмінності національних правил від стандартів та рекомендованої практики ІКАО повідомляються Секретаріату ІКАО та публікуються в Аеронавігаційному збірнику України (AIP Ukraine).

Крім Чиказької конвенції Україна є стороною: 28 багатосторонніх угод міжнародного повітряного права під егідою ІКАО. Угода про транзит при міжнародних повітряних сполученнях (1944 р.), Конвенція про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень, (1929 р.), Протокол про зміни до Варшавської конвенції 1929 року (1955 р.), Конвенція, що доповнює Варшавську конвенцію 1929 року (1961 р.), 5 конвенцій та Монреальський протокол (1971 р.).

Представники України беруть активну участь у численних заходах ІКАО (Сесіях Асамблеї ІКАО, спеціалізованих конференціях, включаючи Дипломатичну конференцію 1999 року, семінарах та нарадах), що сприяє залученню українських експертів до формування рішень і політики ІКАО, зокрема у європейському регіоні, підвищенню кваліфікаційного рівня національних авіаційних фахівців, своєчасному врахуванню оновлених міжнародних вимог у нормотворчій діяльності.

Література

1. Рижий В. І. Міжнародне повітряне право : зб. наук.-практ.публ. / В. І. Рижий. – К. : Юстініан, 2011. – С.84 – 94.
2. Черкес М. Ю. Міжнародне право : підручник / М. Ю. Черкес. – К. : Знання, 2004. – 292 с.

УДК 347.8(510)(043.2)

Магльована І. І.,

студентка,

Юридичний інститут,

Національний авіаційний університет, м. Київ

Науковий керівник: Череватюк В. Б., к.і.н., доцент

РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ПОЛЬОТІВ ЦИВІЛЬНИХ ПОВІТРЯНИХ СУДЕН У ЗАКОНОДАВСТВІ КНР

Для формування національної концепції повітряного права важливо вивчити досвід зарубіжних країн у цій сфері. Особливий науковий інтерес в цьому контексті має КНР. Китайська Народна Республіка стала активно встановлювати міжнародне повітряне сполучення за допомогою національної цивільної авіації порівняно недавно. Цивільна авіація, використовувана в цілях забезпечення потреб громадян і економіки (для надання послуг по здійсненню повітряних перевезень пасажирів, багажу, вантажів і пошти), в Китайській Народній Республіці з'явилася лише після 80-х р. ХХ ст. Її становлення і розвиток викликало необхідність врегулювання цілої низки питань в області цивільної авіації, у тому числі і в галузі міжнародних польотів.

Першим в КНР нормативно-правовим актом, що регулює відносини в галузі використання повітряного простору та діяльності цивільної авіації, став Закон Китайської Народної Республіки "Про цивільну авіацію" від 1 березня 1996 р.[3].

По суті, закон грає роль повітряного кодексу, широко поширеної у світовій практиці форми вирішення всіх принципових, головних питань регулювання та використання повітряного простору в цілях цивільної авіації. Яскравий приклад – Повітряний кодекс Російської Федерації від 19 березня 1997 р., що є стрижнем російського повітряного законодавства. Основна особливість китайського закону полягає в тому, що в ньому прямо і безпосередньо встановлено юридичний зв'язок з положеннями Конвенції про міжнародну цивільну авіацію від 7 грудня 1944 року (Чиказької конвенції, КНР є учасником цієї Конвенції) [3]. Така конструкція закону дозволила безпосередньо відтворити міжнародно-правові